

Ενότητα 4	125
4. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση.....	125
4.1 Διάρθρωση Απασχόλησης/Ανεργίας.....	125
4.2 Παραγωγικοί Τομείς.....	125
Δημοτική Ενότητα Λάρισας.....	125
Τοπική αγορά εργασίας Δημοτικής Ενότητας Λάρισας	132
Δημοτική Ενότητα Κοιλάδας.....	133
Φυτικό και Ζωικό κεφάλαιο Δημοτικής Ενότητας Κοιλάδας.....	135
Δημοτική Ενότητα Γιάννουλης.....	137
4.2 Διάρθρωση της Οικονομίας.....	140
Τομεακή Διάρθρωση.....	140
Κλαδική Διάρθρωση.....	142

Ενότητα 4

4. Τοπική Οικονομία και Απασχόληση

4.1 Διάρθρωση Απασχόλησης/Ανεργίας

Η εικόνα του Δήμου Λαρισαίων όσον αφορά τη διάρθρωση απασχόλησης / ανεργίας και τα προσδιοριστικά τους χαρακτηριστικά αποτυπώνεται ανά Δημοτική Ενότητα στους παρακάτω πίνακες (Πίνακας 4.1-1, Πίνακας 4.1-2)

Πίνακας 4.1-1: Διάρθρωση απασχόλησης-ανεργίας του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του ΟΤΑ

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Οικονομικά ενεργός πληθυσμός	Οικονομικώς ενεργοί						Οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός
		Απασχολούμενοι		Άνεργοι		Άνεργοι νέοι		
		2	%	3	%	4	%	
1	2	2/1	3	3/1	4	4/1	5	
ΧΩΡΑ	4.622.822	4.108.085	88,9	266.610	5,8	248.127	5,4	5.264.915
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	305.887	273.130	89,3	13.802	4,5	18.955	6,2	373.151
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	116.862	105.774	90,5	4.304	3,7	6.784	5,8	133.147
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ								
Λάρισας	52.668	46.965	89,2	2556	4,9	3147	6	59.154
Κοιλιάδας	1459	1351	92,6	108	7,4	79	5,4	1468
Γιάννουλης	4229	3673	86,8	556	13,14	283	6,7	4578

Πηγή: ΕΣΥΕ 2001, Επεξεργασία Δ.Ο.Ε.

Όπως φαίνεται και στον παραπάνω πίνακα τα ποσοστά ανεργίας της Δημοτικής Ενότητας Λάρισας και για τις δύο απογραφικές περιόδους (1991 – 2001) είναι εμφανώς υψηλότερα του αντίστοιχου νομαρχιακού (~ 1 ποσοστιαία μονάδα). Ενώ είναι κατά πολύ αυξημένη στην Δημοτική Ενότητα Κοιλιάδας και ακόμη περισσότερο στην Δημοτική Ενότητα Γιάννουλης. Παράλληλα, παρατηρείται αύξηση των ποσοστών ανεργίας από το 1991 στο 2001 για όλες τις αναφερόμενες χωρικές ενότητες.

4.2 Παραγωγικοί Τομείς

Τα στοιχεία παρουσιάζονται ανά Δημοτική Ενότητα. Δεδομένου ότι το 2011, χρόνος σύνταξης του παρόντος Επιχειρησιακού , είναι έτος απογραφής τα στοιχεία θα επικαιροποιηθούν μετά την ανακοίνωση των οριστικών αποτελεσμάτων από την ΕΣΥΕ συνολικά για τον Δήμο Λαρισαίων ως νέο Καλλικρατικό Δήμο.

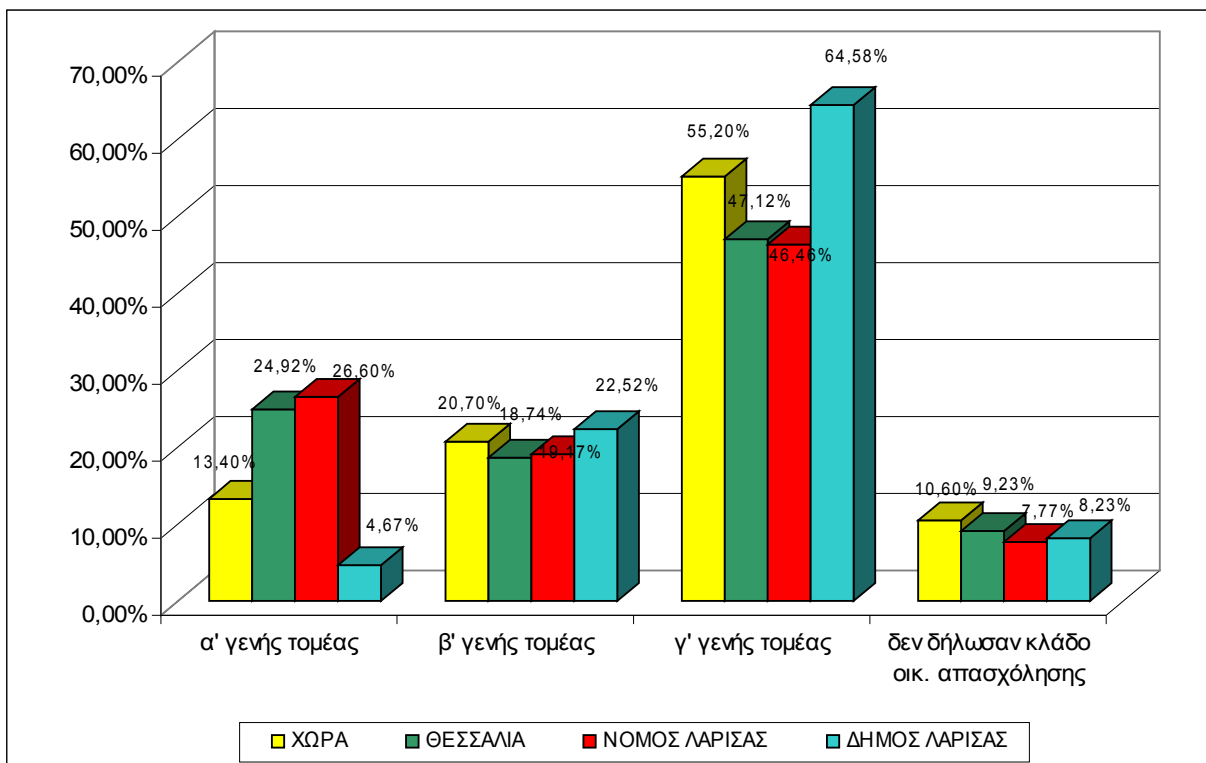
Δημοτική Ενότητα Λάρισας

Κυρίαρχος παραγωγικός τομέας στην Δημοτική Ενότητα Λάρισας είναι ο τριτογενής (64,58%), παρά τη μείωση που υπέστη κατά την τελευταία δεκαετία (της τάξης των 7 ποσοστιαίων μονάδων), και ακολουθούν ο δευτερογενής με ποσοστό 22,52 % και ο πρωτογενής με 4,67 %.

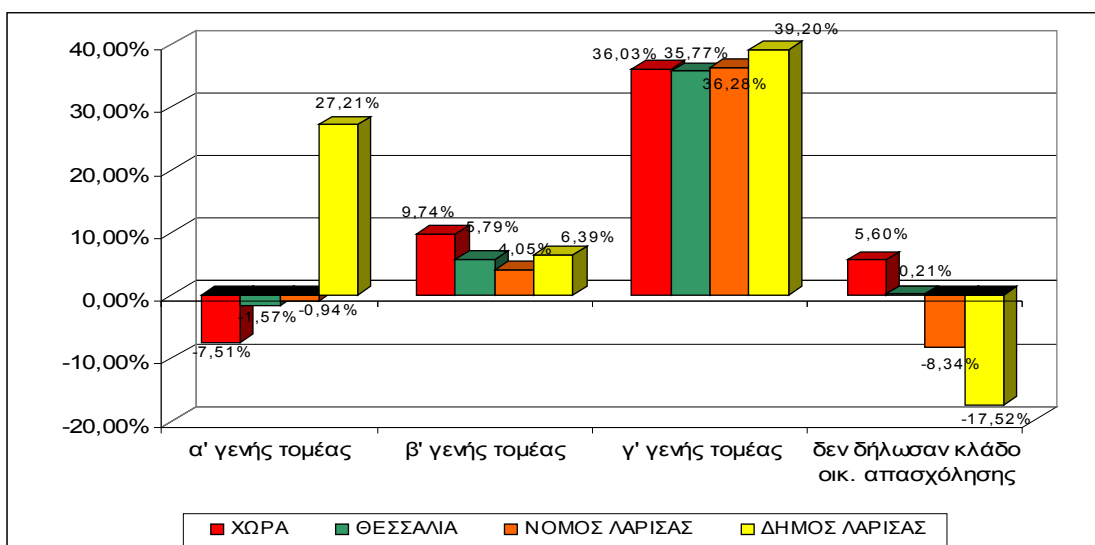
Σε επίπεδο τοπικής κοινότητας πρωτογενής τομέας είναι εμφανώς ενισχυμένος στην τοπική κοινότητα Τερψιθέας (~ 44 %) και συγκριτικά συρρικνωμένος ο τριτογενής, με ποσοστό που

ανέρχεται σε ~ 36 %. Πιο αναλυτικά η σύνθεση της απασχόλησης (ανά τομείς παραγωγής και ομάδες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας) και η μεταβολή τους κατά την τελευταία δεκαετία (1991-2001) στην Δημοτική Ενότητα, παρουσιάζονται στους πίνακες 4.2-1 και 4.2-2 και στα αντίστοιχα διαγράμματα που ακολουθούν.

Διάγραμμα.4.2-1: Κλαδική/Τομεακή Διάρθρωση Απασχόλησης ΣΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΡΙΣΑΣ (2001) (πηγή ΓΠΣ ΛΑΡΙΣΑΣ)

Διάγραμμα 4.2-2: Ποσοστιαία Μεταβολή Απασχόλησης ανά Τομέα Παραγωγής ΣΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΑΡΙΣΑΣ την περίοδο 1991-2001 (πηγή ΓΠΣ ΛΑΡΙΣΑΣ)

Πίνακας 4.2-1: Απασχόληση ανά Τομέα Παραγωγής (1991-2001)

ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Απασχόληση ανά Τομέα Παραγωγής																	
	2001									1991								
	Σύνολο	Α'γενής Τομέας		Β'γενής Τομέας		Γ'γενής Τομέας		Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής απασχόλησης		Σύνολο	Α'γενής Τομέας		Β'γενής Τομέας		Γ'γενής Τομέας		Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	
ΧΩΡΑ	4.622.822	621.043	13,40 %	959.028	20,70 %	2.552.073	55,20 %	490.678	10,60 %	3.886.157	671.476	17,30 %	873.926	22,50 %	1.876.114	48,28 %	464.641	11,96%
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	305.887	76.213	24,92 %	57.312	18,74 %	144.130	47,12 %	28.232	9,23%	265.934	77.428	29,12 %	54.173	20,37 %	106.160	39,92 %	28.173	10,59%
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	116.862	31.087	26,60 %	22.398	19,17 %	54.293	46,46 %	9.084	7,77%	102.658	31.382	30,57 %	21.527	20,97 %	39.839	38,81 %	9.910	9,65%
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ																		
ΛΑΡΙΣΑΣ	52.668	2.459	4,67%	11.859	22,52 %	34.014	64,58 %	4.336	8,23%	42.772	1.933	4,52%	11.147	26,06 %	24.435	57,13 %	5.257	12,29%

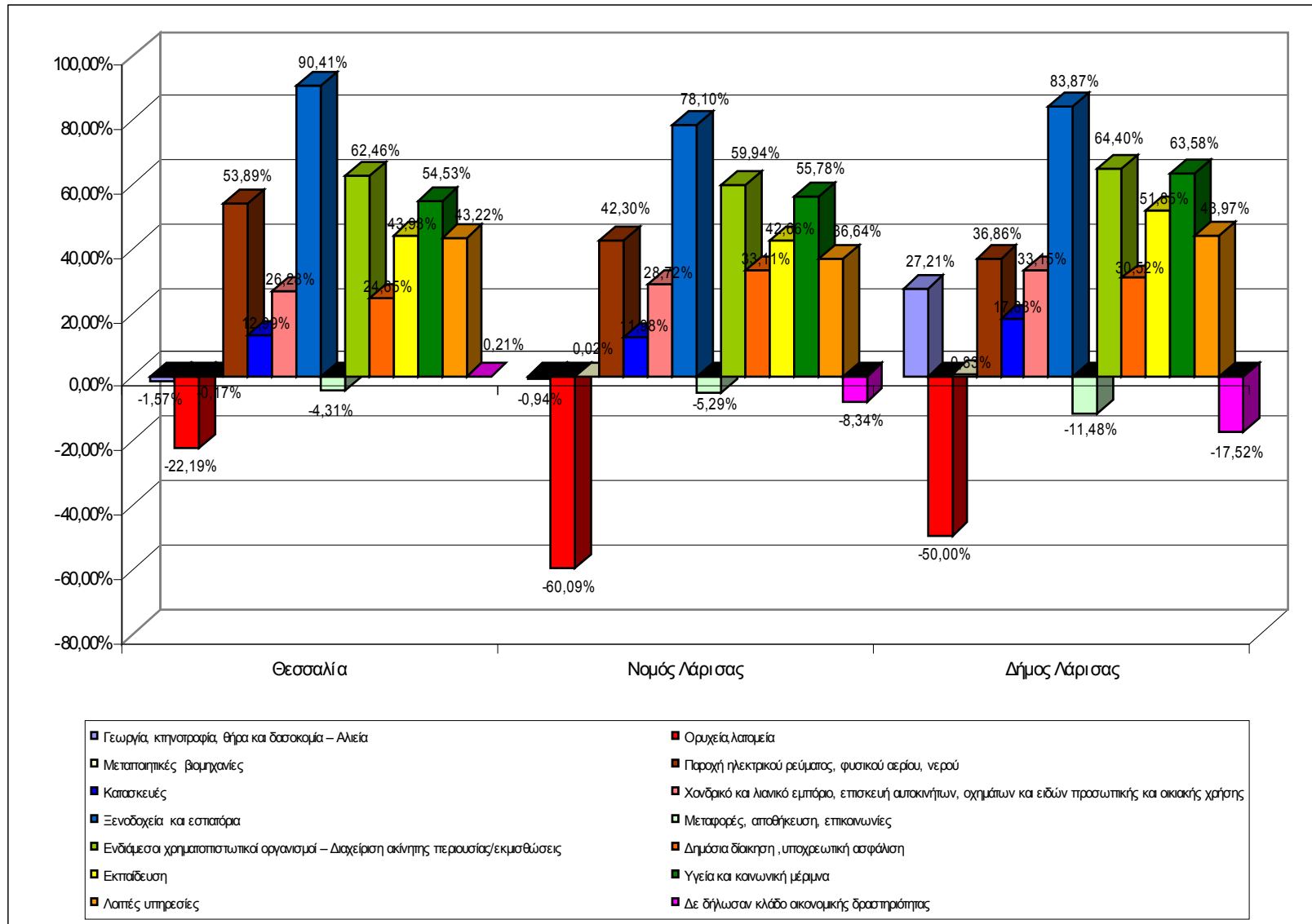
Πηγή: ΕΣΥΕ 1991, 2001, επεξεργασίες της ομάδας μελέτης ΓΠΣ Λάρισας

Πίνακας 4.2-2: Διάρθρωση Απασχόλησης κατά Ομάδες Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας (2001)

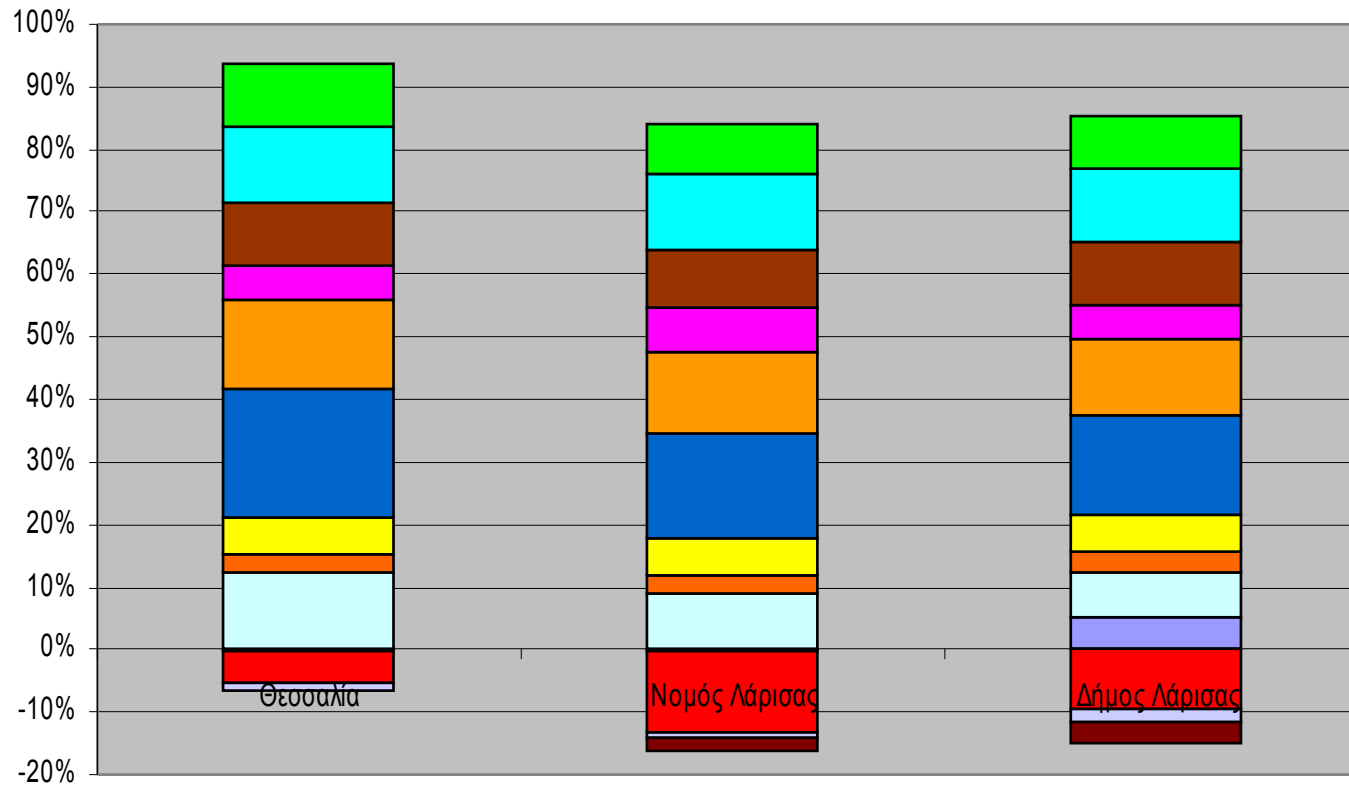
Απασχόληση ανά Ομάδες Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας															
ΧΩΡΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Σύνολο	Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα και δασοκομία – Αλιεία	Ορυχεία,λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	Ξενοδοχεία και εστιατόρια	Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί – Διαχείριση ακίνητης περιουσίας/εκμισθώσεις	Δημόσια διοίκηση ,υποχρεωτική ασφάλιση	Εκπαίδευση	Υγεία και κοινωνική μέριμνα	Λοιπές υπηρεσίες	Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας
2001															
ΧΩΡΑ	4.622.822	621.043	12.136	531.566	38.547	376.779	643.677	274.381	282.555	361.196	330.328	258.194	192.522	209.220	490.678
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	305.887	76.213	526	31.509	1.859	23.418	38.285	16.023	11.872	14.699	23.381	19.862	10.882	9.126	28.232
Ν. ΛΑΡΙΣΑΣ	116.862	31.087	93	13.984	619	7.702	15.215	5.051	3.904	5.446	9.748	7.742	3.935	3.252	9.084

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ																
ΛΑΡΙΣΑΣ	52.668	2.459	28	7.629	349	3.853	9.085		2.576	2.197	3.773	6.509	5.163	2.704	2.007	4.336
1991																
ΧΩΡΑ	3.886.157	671.476	16.019	534.734	33.705	289.468	507.589		155.021	250.018	208.611	295.666	188.980	141.264	128.965	464.641
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	265.934	77.428	676	31.563	1.208	20.726	30.318		8.415	12.407	9.048	18.758	13.800	7.042	6.372	28.173
N. ΛΑΡΙΣΑΣ	102.658	31.382	233	13.981	435	6.878	11.820		2.836	4.122	3.405	7.323	5.427	2.526	2.380	9.910
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ																
ΛΑΡΙΣΑΣ	42.772	1.933	56	7.566	255	3.270	6.823		1.401	2.482	2.295	4.987	3.400	1.653	1.394	5.257
		Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα και δασοκομία – Άλιεα	Ορυχεία, λατομεία	Μεταποιητικές βιομηχανίες	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	Ξενοδοχεία και εστιατόρια	Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	Ενδύμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί – Διαχείριση ακίνητης περιουσίας/εκμισθώσεις	Δημόσια διοίκηση, υποχρεωτική σφάλιση	Εκπαίδευση	Υγεία και κοινωνική μέριμνα	Λοιπές υπηρεσίες	Δε δηλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	

Διάγραμμα 4.2-3: Ποσοστιαία Μεταβολή της Απασχόλησης ανά Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας ΣΤΗΝ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ την περίοδο 1991-2001 (πηγή ΓΠΣ ΛΑΡΙΣΑΣ)

Διάγραμμα 4.2-4: Ποσοστιαία Μεταβολή της Απασχόλησης ανά Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας την περίοδο 1991-2001 (πηγή ΓΠΣ ΛΑΡΙΣΑΣ)

- Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα και δασοκομία – Αλιεία
- Μεταποιητικές βιομηχανίες
- Κατασκευές
- Ξενοδοχεία και εστιατόρια
- Ενδάμειοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί – Διαχείριση ακίνητης περιουσίας/εκμισθώσεις
- Εκπαίδευση
- Λοπές υπηρεσίες
- Ορυχεία,λατομεία
- Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού
- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή αυτοκινήτων, οχημάτων και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης
- Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες
- Δημόσια διοίκηση, υποχρεωτική ασφάλιση
- Υγεία και κοινωνική μέριμνα
- Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Τοπική αγορά εργασίας Δημοτικής Ενότητας Λάρισας

(πηγή Τοπικές Αγορές Εργασίας στην Ελλάδα ΙΝΕ/ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, 2006)

Η τοπική αγορά εργασίας της Λάρισας, ως εκ του μεγέθους αλλά και του είδους των οικονομικών δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται στην περιοχή συνδέεται με τον ένα από τους δύο βασικούς αναπτυξιακούς πόλους της Θεσσαλίας. Εμφανίζει μέτριες δημογραφικές εξελίξεις με τον πληθυσμό να αυξάνει κατά 8,2% και το εργατικό δυναμικό κατά 14,9% (ποσοστό που υπολείπεται αρκετά από το μέσο της χώρας). Ως αποτέλεσμα των αυτών ο δείκτης συμμετοχής αυξάνει από 43,9% το 1991 σε 46,6% το 2001. Η συνολική απασχόληση αυξάνεται κατά 11,9% και η ανεργία κατά 54,2%, διαμορφώνοντας τον αριθμό των ανέργων σε 11.112 και το ποσοστό ανεργίας για το 2001 στο 9,6%.⁽¹⁾ Η μισθωτή απασχόληση αυξάνεται κατά 36,8% και σε συνδυασμό με τις μεταβολές της ανεργίας διαμορφώνουν τη μεταβολή της ποσότητας εργασίας που διοχετεύεται στην αγορά στο 39,3%. Έτσι και στην περίπτωση αυτή, ο ιδιαίτερος καταμερισμός της εργασίας περιοχών, που χαρακτηρίζονται από την ύπαρξη ενός μεγάλου αστικού κέντρου, διαμορφώνει τις προϋποθέσεις μιας σχετικά ταχείας επέκτασης του θεσμού της αγοράς εργασίας. Παρ' όλα αυτά, ο δείκτης της αγοράς εργασίας παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα (58,4%), γεγονός που επιβεβαιώνει τη συνύπαρξη και άλλων εκτός της μισθωτής, μορφών απασχόλησης. Βεβαίως, στη περίπτωση της Λάρισας η περιορισμένη ανάπτυξη του θεσμού (παρά την ταχεία επέκτασή του κατά την τελευταία δεκαετία) σχετίζεται άμεσα με την εκτεταμένη παρουσία του πρωτογενούς τομέα, το μερίδιο του οποίου στη συνολική απασχόληση ανήρχετο σε 32,7% το 1991 και 28,9% το 2001. Και εδώ οι γυναίκες βελτιώνουν τη συμμετοχή τους στην αγορά εργασίας, εμφανίζοντας υψηλότερο ρυθμό μεταβολής (48,1%) σε σχέση με τους άνδρες (34,4%)⁽²⁾

Ως ξεχωριστό χαρακτηριστικό, εμφανίζεται η στασιμότητα των χειρωνακτικών επαγγελμάτων (0,4%) σε συνδυασμό με μία ταχεία αύξηση των μη (29,5%)⁽³⁾. Οι εξελίξεις στους τομείς οικονομικής δραστηριότητας φαίνεται να επιβεβαιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της περιοχής, καθώς η μείωση της απασχόλησης του πρωτογενούς είναι εξαιρετικά περιορισμένη (-1,4%), γεγονός που επιτρέπει τη διατήρηση ενός μεγάλου αριθμού θέσεων εργασίας (30.798) στον τομέα το 2001. Εξαιρετικά περιορισμένη είναι και η μείωση της απασχόλησης του δευτερογενούς (-0,7%), αποτέλεσμα μιας μικρής μείωσης της απασχόλησης στη μεταποίηση (-5,1% ή 705 άτομα) και μιας υψηλότερης αύξησης του κλάδου των κατασκευών (7,9% ή 533 άτομα), γεγονός που διαμορφώνει το μερίδιο του τομέα από 22,2% το 1991 σε 19,8% το 2001. Αποτέλεσμα των εξελίξεων αυτών είναι η αύξηση κατά 27,0% της απασχόλησης του τριτογενούς τομέα (το μερίδιο του οποίου αυξάνει από 45,1% σε 51,3%) να μεταφράζεται σε δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, που επιτρέπουν μια πιο ομαλή πρόσβαση των νεοεισερχόμενων στη δομή της απασχόλησης και στην αγορά εργασίας

Δημοτική Ενότητα Κοιλιάδας

Η αγροτική οικονομία στην Δημοτική Ενότητα Κοιλιάδος στηρίζεται τόσο στην φυτική όσο και στη ζωική παραγωγή. Οι καλλιέργειες βρίσκονται πλησίον της πόλης της Λάρισας, δηλαδή γεωγραφικά εντοπίζονται στην «καρδιά» του κάμπου της Θεσσαλίας. Τα αγροτεμάχια της περιοχής είναι κατάλληλα και πολύ γόνιμα για την καλλιέργεια φυτών μεγάλης καλλιέργειας, εκτατικής παραγωγής όπως ο «λευκός χρυσός» όπως συνηθίζεται να αποκαλείται το βαμβάκι στην Θεσσαλία, το καλαμπόκι, τα ζαχαρότευτλα και τα σιτηρά (σιτάρι μαλακό και σκληρό, κριθάρι), ενώ στον τομέα της ζωικής παραγωγής εκτρέφονται σημαντικός αριθμός προβάτων, αιγών και πουλερικών. Ειδικότερα, η υφιστάμενη κατάσταση ανά κατηγορία του πρωτογενούς τομέα (γεωργία – κτηνοτροφία) είναι η εξής:

Η χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση του ανέρχεται στα 70.851,8 στρ. και αντιπροσωπεύει το 43,74% της συνολικής επιφάνειας, ενώ ο αριθμός των συνολικών εκμεταλλεύσεων είναι 753. Στον πίνακα που ακολουθεί απεικονίζονται οι γεωργικές εκμεταλλεύσεις της Περιφέρειας Θεσσαλίας και ανά τοπική κοινότητα.

Πίνακας 4.2-3 – Τεμαχισμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε αγροτεμάχια

Περιφέρεια, Δήμος/Δ.Δ.	Έκταση (σε στρ.)	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	%	ΜΕΣΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ	ΜΕΣΗ ΕΚΤΑΣΗ ΑΝΑ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΟ
Περιφέρεια Θεσσαλίας	14037000	78215	4110156,1	29,28	52.55	367282	11.19
Δημοτική Ενότητα Κοιλιάδος	162000	729	70851,8	43,74	97.19	5027	14.09
Τ.Κ.Κοιλιάδος	22071	134	13947,2	63,19	104.08	791	17.63
Τ.Κ.Αμυδαλέας	14473	65	5673,2	39,20	87.28	514	11.04
Τ.Κ.Ελευθερών	23546	118	10144,4	43,08	85.97	647	15.68
Τ.Κ.Κουτσοχέρου	23478	61	5037	21,45	82.57	310	16.25
Τ.Κ.Λουτρού	36265	68	7281,4	20,08	107.08	541	13.46
Τ.Κ.Μάνδρας	11400	139	16454,5	144,34	118.38	1379	11.93
Τ.Κ.Ραχούλας	30767	144	12314,1	40,02	85.51	845	14.57

Πηγή: στοιχεία απογραφών γεωργίας – κτηνοτροφίας 2000, ΣΧΟΟΑΠ ΚΟΙΛΙΑΔΑΣ

Οι εκμεταλλεύσεις με χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση αντιπροσωπεύουν το 0,93% των αντίστοιχων εκμεταλλεύσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και το 1,72% των γεωργικών εκτάσεων της. Όπως παρατηρούμε, σε όλες τις τοπικές κοινότητες υπάρχει πολυτεμαχισμός της γεωργικής γης. Το μέσο μέγεθος της έκτασης των αγροτεμαχίων ανέρχεται στα 14,37 στρέμματα, τιμή που είναι μεγαλύτερη από την αντίστοιχη για την Περιφέρεια Θεσσαλίας (11,19 στρέμματα/αγροτεμάχιο). Ομοίως, η μέση έκταση ανά εκμετάλλευση (97,19 στρεμ/εκμετάλ.) είναι πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη τιμή για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Πίνακας 4.2-4. Εκτάσεις γεωργικών καλλιεργειών ανά κατηγορία προϊόντος

Χώρα, Περιφέρεια, Δήμος/Δ.Δ.	Χ.Γ.Εκτάσεις	Ετήσιες καλλιεργειές	%	Δενδρώδεις καλλιεργειές	%	Αμπέλια	%	Μόνιμα λιβάδια & βοσκότοποι	%	Οικογενειακοί λαχανόκηποι	%	Φυτώρια καρποφόρων δένδρων	%
Σύνολο χώρας	15584668	10589778,1	67,95	3261200,4	20,93	349235	2,24	1039957,2	6,67	31319,1	0,20	3615,5	0,02
Περιφέρεια Θεσσαλίας	2544226	2350321	92,38	125340,5	4,93	9532,1	0,37	45792,8	1,80	4211,2	0,17	815,4	0,03
Δημοτική Ενότητα Κοιλάδος	70851,8	70215,7	99,10	128,7	0,18	77,5	0,11	354	0,50	64,9	0,09	11	0,02
Τ.Κ.Κοιλάδος	13947,2	13879,7	99,52	43,9	0,31	12,4	0,09	0	0,00	11,2	0,08	0	0,00
Τ.Κ.Αμυδαλέας	5673,2	5628,1	99,21	31	0,55	0	0,00	0	0,00	14,1	0,25	0	0,00
Τ.Κ.Ελευθερών	10144,4	9686,7	95,49	28	0,28	60	0,59	339	3,34	30,7	0,30	0	0,00
Τ.Κ.Κουτσούχου	5037	5031	99,88	6	0,12	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Τ.Κ.Λουτρού	7281,4	7242,6	99,47	9,8	0,13	5,1	0,07	15	0,21	8,9	0,12	0	0,00
Τ.Κ.Μάνδρας	16454,5	16454,5	100,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Τ.Κ.Ραχούλας	12314,1	12293,1	99,83	10	0,08	0	0,00	0	0,00	0	0,00	11	0,09

Πηγή: στοιχεία απογραφών γεωργίας – κτηνοτροφίας 2000, επεξεργασία μελετητή ΣΧΟΟΑΠ ΚΟΙΛΑΔΑΣ

Το σύνολο της καλλιεργούμενης γης της Περιφέρειας ανέρχεται σε 2.544.226 στρέμματα. Οι εκτάσεις των ετήσιων καλλιεργειών αποτελούν το 92,38% της έκτασης των συνολικών γεωργικών εκμεταλλεύσεων. Ομοίως στο Δήμο Κοιλάδος αλλά και στα δημοτικά διαμερίσματα που τον συγκροτούν, το ποσοστό αυτό αγγίζει το 99%, ενώ στην περίπτωση του Δ.Δ. Μάνδρας ανέρχεται στο 100%. Η κατανομή των καλλιεργούμενων εδαφών του Δήμου Κοιλάδος και των δημοτικών του διαμερισμάτων ανά βασική κατηγορία προϊόντος ακολουθεί την αντίστοιχη κατανομή των εκμεταλλεύσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Η αρδευόμενη γεωργική γη της Δημοτικής Ενότητας Κοιλάδος αντιστοιχεί στο 1,07% των αρδευόμενων εκμεταλλεύσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας και στο 3% των αντιστοίχων του Νομού Λάρισας.

Σύμφωνα με το ΣΧΟΟΑΠ Κοιλάδας οι εκμεταλλεύσεις που υπάρχουν στην περιοχή αποτελούν κυρίως οικογενειακές παρά επιχειρηματικές εκμεταλλεύσεις. Ειδικότερα, το 100% των εκμεταλλεύσεων αποτελούν ατομικές εκμεταλλεύσεις (ανήκουν δηλαδή σε φυσικό πρόσωπο και δεν έχουν νομική μορφή). Τα προϊόντα των εκμεταλλεύσεων, με ποσοστό της τάξης του 98,67% έναντι του ποσοστού 87,27% για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, προορίζονται κυρίως προς πώληση παρά για ιδιοκατανάλωση. Ομοίως και στις τοπικές κοινότητες σχεδόν το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων που παράγονται προορίζονται για πώληση.

Οι κάτοχοι του 94,16% των γεωργικών εκμεταλλεύσεων ανήκουν σε γεωργικό-κτηνοτροφικό συνεταιρισμό, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για την Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι μόλις 66,51%. Τα μεγάλα ποσοστά συμμετοχής των κατόχων των εκμεταλλεύσεων σε συνεταιρισμό

γεωργικό κτηνοτροφικής φύσεως καταδεικνύουν την ανάγκη ύπαρξης ενός οργανωμένου και συλλογικού φορέα διαχείρισης.

Το 95,35% των κατόχων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων του είναι ασφαλισμένοι στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), όπως και οι περισσότεροι διαχειριστές εκμεταλλεύσεων των Δ.Δ. της περιοχής. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός της έλλειψης της γεωργικής εκπαίδευσης, δεδομένου ότι οι περισσότεροι εμφανίζονται να διαχειρίζονται τις γεωργοκτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με πρακτική πείρα (96,55%). Το γεγονός αυτό αναδεικνύει το πρόβλημα της ελλιπούς ενημέρωσης και πληροφόρησης των αγροτών και των κτηνοτρόφων της περιοχής και αναδεικνύει τον τομέα ως προς τον οποίο θα πρέπει να στραφούν οι αρμόδιες αρχές, προκειμένου να ενισχύσουν τους συγκεκριμένους τομείς.

Φυτικό και Ζωικό κεφάλαιο Δημοτικής Ενότητας Κοιλιάδας

Προκειμένου να παρουσιαστεί η φυτική παραγωγή και ζωική παραγωγή στην Δημοτική Ενότητα Κοιλιάδος και τις τοπικές κοινότητες που την συγκροτούν, χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία από τα Δελτία Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής έρευνας του 2000. Στους παρακάτω πίνακες 4.2-5 4.2 6 παρουσιάζονται συνοπτικά τα στοιχεία (Πηγή ΣΧΟΟΑΠ Δήμου Κοιλιάδας)

Πίνακας 4.2-5. Φυτική παραγωγή

	Έκτ.	%	Παρ.	%	Έκτ.	%	Παρ.	%	Έκτ.	%	Παρ.	%	Έκτ.	%	Παρ.	%	Έκτ.	%	Παρ.	%	Έκτ.	%	Παρ.	%	Έκτ.	%	Παρ.	%
Σπύρι μαλακό	20	0,17	8000	0,04	500	2,56	175000	1,33	200	1,08	70000	0,87	0	0,00	0	0,00	430	3,34	94600	1,88	70	0,63	28000	0,25	700	3,19	210000	2,08
Σιτάρι Σκληρό	5600	47,60	2.520.000	12,15	7000	35,81	2.800.000	21,31	5214	28,10	2.085.600	25,92	2312	30,23	1.156.000	19,80	6400	49,76	1.600.000	31,87	4788	43,12	1.915.200	17,00	11000	50,14	3.850.000	38,19
Κριθάρι	50	0,42	15000	0,07	400	2,05	140000	1,07	100	0,54	40000	0,50	460	6,01	184000	3,15	250	1,94	55000	1,10	60	0,54	240000	2,13	1120	5,10	420000	4,17
Βρώμη	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1620	12,60	405000	8,07	0	0,00	0	0,00	200	0,91	7000	0,07
Καλαμπόκι	1400	11,90	1.400.000	6,75	1000	5,12	1100000	8,37	100	0,54	130000	1,62	156	2,04	234000	4,01	493	3,83	493000	9,82	445	4,01	400500	3,56	1000	4,56	1.000.000	9,92
Βαμβάκι	4520	38,42	16.060.000	77,41	9880	50,55	3.458.000	26,32	12700	68,46	4.191.000	52,08	4400	57,53	1.760.000	30,14	3346	26,02	1.070.720	21,33	4.860	43,77	1.846.800	16,39	7000	31,91	2.485.000	24,65
Ζαχαρότευτλα	50	0,42	400000	1,93	650	3,33	5.200.000	39,57	200	1,08	1.400.000	17,40	310	4,05	2.480.000	42,47	160	1,24	1.040.000	20,72	800	7,21	6.400.000	56,81	100	0,46	800000	7,93
Κτηνοτροφικά Φυτά για καρπό	20	0,17	4000	0,02	10	0,05	4000	0,03	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	60	0,47	27000	0,54	0	0,00	0	0,00	300	1,37	120000	1,19
Κτηνοτροφικά Φυτά για χόρτο	25	0,21	30000	0,14	90	0,46	135000	1,03	0	0,00	0	0,00	10	0,13	25000	0,43	62	0,48	74400	1,48	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Καρπούζια	50	0,42	250000	1,20	10	0,05	80000	0,61	20	0,11	80000	0,99	0	0,00	0	0,00	40	0,31	160000	3,19	50	0,45	350000	3,11	300	1,37	750000	7,44
Πεπόνια	0	0,00	0	0,00	6	0,03	48000	0,37	10	0,05	30000	0,37	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	20	0,18	60000	0,53	220	1,00	440000	4,36
Πατάτες	30	0,25	60000	0,29	0	0,00	0	0,00	8	0,04	20000	0,25	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	10	0,09	25000	0,22	0	0,00	0	0,00
ΣΥΝΟΛΟ	11765	11,38	20747000	27,98	19546	18,90	13140000	17,72	18552	17,94	8046600	10,85	7648	7,40	5839000	7,88	12861	12,44	5019720	6,77	11103	10,74	11265500	15,19	21940	21,22	10082000	13,60

Πίνακας 4.2-6. Ζωική παραγωγή

ΔΗΜΟΣ/Δ.Δ.	Προβατοειδή				Ιππτοι	%	Ονοι(Αρ. - Θηλ.)	%	Ημιόνοι	%	Βοοειδή	%	Χοίροι	%	Αίγες	%	Κουνέλια	%	Ορνίθες		Περιστέρια	%	Πάπιες
	Κοπαδιάρικα	%	Νομαδικά	%															Χωρικής εκτροφής	%			
Τ.Κ.Κοιλιάδος	1200	17,02	142	1,22	0	0,00	0	0,00	0	0,00	6	3,75	0	0,00	25	1,28	500	78,13	1450	11,28	1800	21,18	0
Τ.Κ.Αμυγδαλέας	294	4,17	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	108	67,50	300	100,00	24	1,23	0	0,00	1000	7,78	1000	11,76	0
Τ.Κ.Ελευθερών	500	7,09	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	40	2,05	0	0,00	4500	35,02	0	0,00	0
Τ.Κ.Κουτσοχέρου	590	8,37	6040	51,92	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	700	35,95	0	0,00	600	4,67	0	0,00	0
Τ.Κ.Λουτρού	2120	30,07	4691	40,32	4	100,00	3	100,00	5	100,00	46	28,75	0	0,00	900	46,22	0	0,00	1300	10,12	0	0,00	0
Τ.Κ.Μάνδρας	50	0,71	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2000	15,56	0	0,00	0
Τ.Κ.Ραχούλας	2297	32,58	760	6,53	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	258	13,25	140	21,88	2000	15,56	5700	67,06	240
Δ.Ε. Κοιλιάδος	7051	16,27	11633	26,85	4	0,01	3	0,01	5	0,01	160	0,37	300	0,69	1947	4,49	640	1,48	12850	29,65	8500	19,62	240

Δημοτική Ενότητα Γιάννουλης

Η διάρθρωση της παραγωγικής δραστηριότητας ανά τομέα παραγωγής γίνεται με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία για την απασχόληση, καθώς δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία με όρους παραγωγής στη Δημοτική Ενότητα Γιάννουλης. Έτσι σε σχέση και με τα όσα παρουσιάστηκαν παραπάνω για την απασχόληση, διαμορφώνεται οι επόμενοι πίνακες οι οποίοι έχουν δημιουργηθεί με βάση την απασχόληση ανά κλάδο οικονομίας ως εξής:

Πίνακας : Αντιστοίχιση κλάδων απασχόλησης και τομέων παραγωγής.

ΚΛΑΔΟΣ	ΤΟΜΕΑΣ
Γεωργία κτηνοτροφία θήρα και δασοκομία, αλιεία	ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ
Ορυχεία και λατομεία	ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ
Μεταποιητικές βιομηχανίες	
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού	
Κατασκευές	
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων μοτοσικλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, διαχείριση ακίνητης περιουσίας	
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	
Εκπαίδευση	
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	
Λοιπές υπηρεσίες	
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	

Πηγή: ΕΣΥΕ, επεξεργασία Δ.Ο.Ε. Επιχειρησιακού Γιάννουλης.

Στον επόμενο πίνακα, βλέπουμε ότι περισσότερο ανεπτυγμένος τομέας είναι ο τριτογενής και έπεται ο δευτερογενής, με τελευταίο τον πρωτογενή, σειρά η οποία είναι ίδια με αυτή σε επίπεδο χώρας, ενώ αντίθετα σε επίπεδο Περιφέρειας Θεσσαλίας και Νομού Λάρισας, ο πρωτογενής τομέας είναι σημαντικότερος από τον δευτερογενή τομέα.

Πίνακας : Ποσοστιαία κατανομή παραγωγικών τομέων σε σύνολο χώρας, περιφέρειας, νομού Δημοτικής Ενότητας και ΔΚ.

Παραγωγικοί Τομείς	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ		ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ		ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ		ΔΚ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ		ΔΚ ΦΑΛΑΝΝΗΣ	
	Σύνολο	%	Σύνολο	%	Σύνολο	%	Σύνολο	%	Σύνολο	%	Σύνολο	%
Σύνολο	4.621.848	100	305.807	100	116.835	100	4.180	100	2.577	100	1.603	100
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	621.043	13	76.213	25	31.087	27	525	13	192	7	333	21
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	959.026	21	57.312	19	22.398	19	1.350	32	902	35	448	28
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	2.551.367	55	144.121	47	54.289	46	1.964	47	1.280	50	684	43
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	490.412	11	28.161	9	9.061	8	341	8	203	8	138	9

Πηγή: ΕΣΥΕ, επεξεργασία Δ.Ο.Ε. Επιχειρησιακού Γιάννουλης

Ενώ στον επόμενο πίνακα φαίνεται ότι ο πρωτογενής τομέας "αφορά" σήμερα με πολύ μεγάλη διαφορά το Δημοτική Κοινότητα Φαλάννης.

Πίνακας Ποσοστιαία κατανομή παραγωγικών τομέων σε σύνολο Δημοτικής Ενότητας Γιάννουλης και ΔΚ και αποκλίσεις.

Παραγωγικοί Τομείς	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ			ΔΚ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ			ΔΚ ΦΑΛΑΝΝΗΣ		
	Σύνολο	Ποσοστό %	μ.ό. Γιάννουλης	Σύνολο	Ποσοστό %	Απόκλιση από τον μ.ό. Γιάννουλης	Σύνολο	Ποσοστό %	Απόκλιση από τον μ.ό. Γιάννουλης
Σύνολο	4.180	100		2.577	100		1.603	100	
ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	525	13	100	192	7	59	333	21	165
ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	1.350	32	100	902	35	108	448	28	87
ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ	1.964	47	100	1.280	50	106	684	43	91
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	341	8	100	203	8	97	138	9	106

Πηγή: ΕΣΥΕ, επεξεργασία Δ.Ο.Ε. Επιχειρησιακού Γιάννουλης

Στον επόμενο πίνακα παρουσιάζεται η κατανομή του οικονομικώς ενεργού πληθυσμού κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας όπως οι κλάδοι αυτοί είναι ορισμένοι από την ΕΣΥΕ. (Πηγή Επιχειρησιακό Σχέδιο Δήμου Γιάννουλης)

Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας	ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ			ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ			ΝΟΜΟΣ ΛΑΡΙΣΙΑΣ			ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ			ΔΚ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ			ΔΚ ΦΑΛΑΝΝΗΣ		
	Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής	Εθνικός μ.ό.	Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής	Απόκλιση από τον εθνικό μ.ό.	Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής	Απόκλιση από τον εθνικό μ.ό.	Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής	Απόκλιση από τον εθνικό μ.ό.	Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής	Απόκλιση από τον εθνικό μ.ό.	Σύνολο	Ποσοστό συμμετοχής	Απόκλιση από τον εθνικό μ.ό.
Σύνολο	4.621.848	100,00	100,00	305.807	100,00		116.835	100,00		4.180	100,00		2.577	100,00		1.603	100,00	
Γεωργία κτηνοτροφία θήρα και δασοκομία, αλιεία	621.043	13,44	100,00	76.213	24,92	185,47	31.087	26,61	198,02	525	12,56	93,47	192	7,45	55,45	333	20,77	154,60
Ορυχεία και λατομεία	12.136	0,26	100,00	526	0,17	65,51	93	0,08	30,31	2	0,05	18,22	1	0,04	14,78	1	0,06	23,76
Μεταποιητικές βιομηχανίες	531.566	11,50	100,00	31.509	10,30	89,59	13.984	11,97	116,16	882	21,10	176,29	576	22,35	105,93	306	19,09	85,40
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος φυσικού αερίου και νερού	38.547	0,83	100,00	1.859	0,61	72,89	619	0,53	87,15	33	0,79	149,01	27	1,05	132,71	6	0,37	35,72
Κατασκευές	376.777	8,15	100,00	23.418	7,66	93,94	7.702	6,59	86,09	433	10,36	157,14	298	11,56	111,63	135	8,42	72,83
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο επισκευή αυτοκινήτων οχημάτων μοτοσικλετών και ειδών προσωπικής και οικιακής χρήσης	643.677	13,93	100,00	38.285	12,52	89,89	15.215	13,02	104,02	577	13,80	106,00	415	16,10	116,66	162	10,11	62,75
Ξενοδοχεία και εστιατόρια	274.381	5,94	100,00	16.023	5,24	88,26	5.051	4,32	82,51	279	6,67	154,39	128	4,97	74,42	151	9,42	189,65
Μεταφορές αποθήκευση και επικοινωνίες	282.555	6,11	100,00	11.872	3,88	63,50	3.904	3,34	86,07	168	4,02	120,28	122	4,73	117,79	46	2,87	60,61
Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, διαχείριση ακίνητης περιουσίας	361.196	7,81	100,00	14.699	4,81	61,51	5.446	4,66	96,98	163	3,90	83,66	111	4,31	110,46	52	3,24	75,31
Δημόσια διοίκηση και άμυνα. Υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	330.328	7,15	100,00	23.381	7,65	106,98	9.748	8,34	109,13	312	7,46	89,46	195	7,57	101,38	117	7,30	96,46
Εκπαίδευση	258.194	5,59	100,00	19.862	6,49	116,26	7.742	6,63	102,02	217	5,19	78,34	130	5,04	97,17	87	5,43	107,59
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	192.522	4,17	100,00	10.882	3,56	85,43	3.935	3,37	94,65	139	3,33	98,73	107	4,15	124,86	32	2,00	48,08
Λοιπές υπηρεσίες	208.514	4,51	100,00	9.117	2,98	66,08	3.248	2,78	93,25	109	2,61	93,80	72	2,79	107,14	37	2,31	82,61
Νέοι, Μη δυνάμενοι να καταταγούν κατά κλάδο	490.412	10,61	100,00	28.161	9,21	86,79	9.061	7,76	84,22	341	8,16	105,19	203	7,88	96,56	138	8,61	109,29

4.2 Διάρθρωση της Οικονομίας

Τομεακή Διάρθρωση

Στον πίνακα 4.1- 5, που ακολουθεί, καταγράφονται τα στοιχεία διάρθρωσης παραγωγής και απασχόλησης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο για την περίοδο 1971 – 1998. Από την πρώτη ανάγνωση του πίνακα γίνονται προφανείς οι τάσεις αλλαγής των διαρθρωτικών αλλαγών σε κάθε επίπεδο χωρικής ανάλυσης. Έτσι σε επίπεδο χώρας, στην αρχή της δεκαετίας του 1970 ο πρωτογενής τομέας είχε συμμετοχή της τάξης του 19% στο ΑΕΠ, με σταθερή μείωση που παρουσίασε ιδιαίτερη ένταση λόγω των εξελίξεων στη γεωργία στη δεκαετία του 1990, τελικά το 1998 συμμετείχε μόλις κατά 7,8% στο ΑΕΠ. Ανάλογη αύξηση παρουσιάζει η συμμετοχή του τριτογενούς τομέα στο ΑΕΠ, η οποία από 58% το 1971 το 1998 ανήλθε στο 68,6%.

Αντίθετα, ιδιαίτερες διακυμάνσεις παρουσίασε ο δευτερογενής τομέα παραγωγής. Ενώ σε όλο το εξεταζόμενο χρονικό διάστημα ο δευτερογενής τομέας συμμετέχει κατά 23% στη διαμόρφωση του ΑΕΠ, εντούτοις παρατηρείται σημαντική αύξηση του κατά το 1981. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι κατά την πρώτη μεταπολιτευτική περίοδο έγιναν προσπάθειες εκβιομηχανισμού της χώρας και αναδιάρθρωσης της οικονομίας με έμφαση την ανάπτυξη του δευτερογενούς τομέα. Παρά όμως, τα πρώτα ευοίωνα αποτελέσματα αυτής της πολιτικής τελικά, και σε συνδυασμό και με τη διεθνή και ευρωπαϊκή συγκυρία, η προσπάθεια ατόνησε και από τη δεκαετία του 1990 και μετά η συμμετοχή του δευτερογενούς τομέα στη διαμόρφωση του ΑΕΠ περιορίστηκε στις προ του 1981 τιμές του.

Πίνακας 4.1-5: Διάρθρωση Παραγωγής Ν. Λάρισας

	1971	1981	1991	1998
Ν. Λάρισας				
% συμμετοχής Πρωτογενούς τομέα στο ΑΕΠ	39,31	34,46	23,33	21,40
% συμμετοχής Δευτερογενούς τομέα στο ΑΕΠ	17,24	29,42	25,60	20,22
% συμμετοχής Τριτογενούς τομέα στο ΑΕΠ	43,45	36,12	51,00	58,40
Περιφέρεια Θεσσαλίας				
% συμμετοχής Πρωτογενούς τομέα στο ΑΕΠ	36,67	26,16	22,00	17,10
% συμμετοχής Δευτερογενούς τομέα στο ΑΕΠ	17,32	29,48	26,01	22,00
% συμμετοχής Τριτογενούς τομέα στο ΑΕΠ	46,01	44,36	52,00	61,00
Σύνολο χώρας				
% συμμετοχής Πρωτογενούς τομέα στο ΑΕΠ	18,84	14,23	12,45	7,80
% συμμετοχής Δευτερογενούς τομέα στο ΑΕΠ	23,20	31,90	24,34	23,60
% συμμετοχής Τριτογενούς τομέα στο ΑΕΠ	57,96	53,87	58,21	68,60

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ανάλογα είναι και τα συμπεράσματα που μπορούν να εξαχθούν και για την Περιφέρεια Θεσσαλίας. Παρατηρείται μία γενική τάση τριτογενοποίησης της παραγωγής και της απασχόλησης

μιας και από το 46% το 1971, η συμμετοχή του στο ΑΕΠ της περιφέρειας ανήλθε στο 61% το 1998. Σε αυτό βέβαια έχει διατελέσει ιδιαίτερο ρόλο η ανάπτυξη των τουριστικών και εμπορικών δραστηριοτήτων στη Θεσσαλία κατά την τελευταία εικοσαετία.

Αντίθετα, ο σχεδόν υποδιπλασιασμός (από 39,3% το 1971 σε 21,4% το 1998) της πρωτογενούς δραστηριότητας οφείλεται στις πιέσεις που δέχεται η γεωργία, στον περιορισμό του αγροτικού εισοδήματος, στην μείωση των γεωργικών επαγγελμάτων και την προσπάθεια αναδιάρθρωσης της παραγωγικής δραστηριότητας, που οδηγεί στον περιορισμό της γεωργικής απασχόλησης. Είναι προφανές λοιπόν, ότι όλες αυτές οι παράμετροι θα είχαν αντίκτυπο σε μία κατ' εξοχήν αγροτική περιφέρεια όπως η Θεσσαλία.

Για δε το νομό Λάρισας η κεντρική θέση του σε ότι αφορά τα οδικά δίκτυα της χώρας, η ανάδειξη της πόλης της Λάρισας σε περιφερειακό διοικητικό κέντρο και η γεινίαση της με σημαντικά τοπικά κέντρα, έστρεψαν τον πληθυσμό σε επιλογές επαγγελματικής ενασχόλησης του τριτογενούς τομέα, που κυρίως επικεντρώνονται στο εμπόριο και τις υπηρεσίες (με έμφαση τη διοίκηση και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα) σε ποσοστό 58,4% του ΑΕΠ. Θα ήταν αναμενόμενο η αναδιάρθρωση της παραγωγής να συμπარέσυρε ανοδικά και τον δευτερογενή τομέα. Παρόλα αυτά η γενικότερη υστέρηση της μεταποιητικής δραστηριότητας της χώρας, σε συνδυασμό με την παντελή έλλειψη βιομηχανικής κουλτούρας στο νομό, περιόρισαν τη συμμετοχή του δευτερογενούς τομέα μόλις στο 20% του ΑΕΠ.

Ορισμένα βασικά συμπεράσματα που προκύπτουν από τον πίνακα 3.5 είναι τα εξής:

Παρατηρείται μια σαφής αύξηση του Τριτογενούς τομέα παραγωγής στο ν. Λάρισας σε σχέση με τον Πρωτογενή και Δευτερογενή τομέα. Η ίδια διαπίστωση γίνεται τόσο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας όσο και στο σύνολο της χώρας.

Η ιδιαίτερα σημαντική δυναμική ανάπτυξης του ν. Λάρισας φαίνεται τόσο στα ποσοστά συμμετοχών σε σχέση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας όσο και με το σύνολο της χώρας. Στον πρωτογενή τομέα σε όλες τις εξεταζόμενες περιόδους ο ν. Λάρισας έχει μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στο ΑΕΠ, σε σχέση με την Περιφέρεια Θεσσαλίας, ενώ έχει αντίστοιχα πολύ υψηλά ποσοστά συμμετοχής και στους άλλους δυο τομείς. Η ίδια κατάσταση παρουσιάζεται και σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Η διαπίστωση αυτή οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο ν. Λάρισας αποδεικνύει τη δυναμικότητα του στον πρωτογενή τομέα παραγωγής, άσχετα με τη γενικότερη μείωση του ποσοστού συμμετοχής του στο συνολικό ΑΕΠ.

Τέλος από την εικόνα που παρουσιάζει ο ν. Λάρισας γίνεται κατανοητή και η δυναμική ανάπτυξης της πόλης της Λάρισας, ειδικότερα εκφρασμένη στον τριτογενή τομέα. Η αναγνώριση της πόλης της Λάρισας ως πόλου για την ανάπτυξη των υπηρεσιών, αρχίζει να διαφαίνεται ειδικότερα μετά το 1981, όπου παρατηρείται μια σαφής αλματώδης αύξηση του τριτογενούς τομέα και αντίστοιχα έντονη μείωση των άλλων δυο τομέων στο συνολικό ΑΕΠ

Κλαδική Διάρθρωση

Η ανάλυση της κλαδικής διάρθρωσης βασίστηκε στην συλλογή στοιχείων για τα έτη 1994 και 2002, που προέρχονται από το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Λάρισας. Στους πίνακες 4.2-1 και 4.2-2, παρουσιάζονται οι εγγραφές και οι διαγραφές των επιχειρήσεων από όλους τους παραγωγικούς τομείς, καθώς και στους επιμέρους κλάδους. Επίσης υπολογίζονται η ποσοστιαία σύνθεση του κάθε κλάδου στον τομέα για τα έτη 2002-2010, η καθαρή μεταβολή 2002-2005 αλλά και το ποσοστό μεταβολής ανά κλάδο. Η πρώτη εκτίμηση που παρουσιάζεται αφορά τους τέσσερις βασικούς τομείς παραγωγής.:

Πίνακας 4.2 - 1: Αριθμός εγγεγραμμένων επιχειρήσεων ανά κλάδο την περίοδο 1994 και 2002 στο Επιμελητήριο Λάρισας

	1994 εγγεγραμμένων επιχειρήσεων	αριθμός	2002 εγγεγραμμένων επιχειρήσεων	αριθμός	Καθαρή αριθμού επιχειρήσεων	μεταβολή	% μεταβολής του αριθμού της ίδρυσης επιχειρήσεων
Επαγγελματικό	2489		3345		+856		25,59
Βιοτεχνικό	2576		2965		+389		13,11
Εμπορικό	2738		3267		+529		16,19
Βιομηχανικό	34		39		+5		12,82
Σύνολο	7837		9616				

Πηγή: Επαγγελματικό Επιμελητήριο Λάρισας

Πίνακας 4.2-2 Διάρθρωση οικονομικής δραστηριότητας Λάρισας

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	Σύνολο επιχειρήσεων		% σύνθεση των κλάδων στον τομέα		% σύνθεση των κλάδων στο σύνολο των τομέων		1995-2002 Μεταβολή	% Μεταβολή 1994 -2002
Κλάδοι	1994	2002	1994	2002	1994	2002		
Τρόφιμα	461	497	18,5	14,8	5,9	5,1	+ 36	7,24
Καταστήματα εστίασεως – διασκέδασης	806	1071	32,3	32,0	10,2	11,1	+ 265	24,74
Υπηρεσίες	912	1366	36,6	40,8	11,6	14,2	+ 454	33,23
λοιπά επαγγέλματα	310	411	12,4	12,2	3,9	4,3	+ 101	24,57
Σύνολο Τομέα	2489	3345	100	100	31,6	34,7		
ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ								
Κλάδοι	1994	2002	1994	2002	1994	2002		
Βιοτεχ. Ειδών διατροφής	286	292	11,1	9,8	3,6	3,0	+ 6	2,05
Βιοτεχ. Παραγωγής ποτών	5	9	0,2	0,3	0,0	0,0	+ 4	44,44
Υφαντικές βιοτεχνίες	44	46	1,7	1,5	0,5	0,5	+ 2	4,34
Βιοτεχ. Υπόδησης-ένδυσης	274	260	10,6	8,7	3,5	2,7	- 14	- 0,36
Βιοτεχ. Χάρτου	14	16	0,5	0,5	0,1	0,2	+ 2	12,5
Βιοτεχ. Ξυλου-επίπλου	310	328	12,0	11,0	3,9	3,4	+ 18	5,48
Εργαστηρ. Γραφικών τεχνών	81	105	3,1	3,5	1,0	1,0	+ 24	22,85
Βιοτεχ. Δέρματος	18	13	0,7	0,4	0,2	0,1	- 5	-27,77
Βιοτεχ. Προϊόντων από ελαστ. & πλαστικό	47	48	1,8	1,6	0,6	0,5	+ 1	2,08

Βιοτεχ. προϊόντων	Χημικών	14	16	0,5	0,5	0,1	0,2	+ 2	12,50
Βιοτεχ. υλικών	Οικοδομικών	101	123	3,92	4,1	1,3	1,3	+ 22	17,88
Βιοτεχ. μεταλλικών	Κατασκευής	146	193	5,6	6,5	1,8	2,0	+47	24,35
Βιοτεχ. μηχανών συσκευασίας	Κατασκευής	139	151	5,4	5,0	1,7	1,6	+ 12	7,94
Βιοτεχ. ηλεκτρ. Μηχανών	Κατασκευής	95	104	3,7	3,5	1,2	1,0	+ 9	8,65
Βιοτεχ. μεταφορ. Μέσων	Κατασκευής	343	338	13,3	11,4	4,4	3,5	- 5	-1,45
Λοιπές βιοτεχνίες		659	923	25,5	31,1	8,4	9,6	+ 264	28,60
Σύνολα Τομέα		2576	2965	100	100	32,3	30,6		

ΕΜΠΟΡΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κλάδοι	1994	2002	1994	2002	1994	2002		
Είδη διατροφής	200	263	7,3	8,0	2,5	2,7	+ 63	23,95
Ποτά-αναψυκτικά	63	67	2,3	2,0	0,8	0,7	+ 4	5,97
Αγροτικά προϊόντα- ζώα	65	55	2,3	1,7	0,8	0,6	- 10	15,38
Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα	608	782	22,2	18,6	7,7	8,1	+ 174	22,25
Έπιπλα-είδη εξοχής	41	56	1,5	1,7	0,5	0,6	+ 15	26,78
Οικοδομικά υλικά- εργαλεία- είδη υγιεινής	251	301	9,2	9,2	3,2	3,1	+ 50	16,61
Χαρτί-έντυπα-βιβλία-χαρτική υλη	101	117	3,7	3,6	1,3	1,2	+ 16	13,67
Πλαστικά-ελαστικά	22	21	0,8	0,6	0,3	0,2	- 1	- 4,54
Χημικά-φάρμακα-καλλυντικά	76	106	2,8	3,2	0,9	1,1	+ 30	28,30
Μηχανήματα-μηχανές-όργανα	57	63	2,0	1,9	0,7	0,7	+ 6	9,52
Μηχανές γραφείου-computers	67	89	2,4	2,7	0,8	0,9	+ 22	24,71
Ηλεκτρικά-ηλεκτρονικά	141	169	5,1	5,1	1,8	1,7	+ 28	16,56
Α' ύλες-καύσιμα	51	59	1,9	1,8	0,6	0,6	+ 8	13,55
Μεταφορικά μέσα-ανταλλακτικά	343	368	12,5	11,2	4,3	3,8	+ 25	6,79
Υπηρεσίες	289	259	10,5	7,9	3,7	2,7	- 30	- 10,38
Γενικό εμπόριο	363	492	13,2	15,0	4,6	5,1	129	26,21
Σύνολα Τομέα	2738	3267	100	100	31,4	33,8		

ΒΙΟΜΗΝΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

Κλάδοι	1994	2002	1994	2002	1994	2002		
Τροφίμων	12	12	35,3	30,7	0,1	0,1	0	0,00
Κλωστοϋφαντουργικές	6	7	17,6	17,9	0,0	0,0	+ 1	14,28
Ένδυσης-υπόδησης-ειδών από ύφασμα	0	1	0,0	2,5	0,0	0,0	- 1	0,00
Ξύλου και φελλού	3	3	8,8	7,7	0,0	0,0	0	0,00
Λοιπές βιομηχανίες	13	16	38,2	41,0	0,1	0,1	+3	18,75
Σύνολα Τομέα	34	39	100	100	0,2	0,2		
Σύνολο Επιχειρήσεων (όλοι οι τομείς)	7837	9616			100	100		

Πηγή: Επαγγελματικό Επιμελητήριο Λάρισας